

Школска 2018/2019. година

Окружно такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада
I разред

Шифра: _____

1.	<p>Поред наслова дела упиши редне бројеве (1, 2, 3, 4, 5) тако да их поређаш хронолошки по настанку – од најстаријег ка најмлађем. Илијада _____ „Слово љубве” _____ Библија _____ Гилгамеш _____ Житије Светог Симеона _____</p>	
2.	<p>Прочитај пажљиво наведени одломак, па одговори на захтеве. „Ђе си била, звијездо Данице? Ђе си била, ђе си дангубила, дангубила три бијела дана?” а) Напиши на линији наслов песме из које је узет одломак. _____ б) Препознај стилске фигуре у наведеној песми: 1) стални епитет, анадиплоза (палилогија), епифора, персонификација; 2) епитет, анафора, поређење, хипербола; 3) стални епитет, анафора, анадиплоза (палилогија), персонификација.</p>	
3.	<p>У наведеном низу подвучи три јунака који се не појављују у песмама о Косовском боју. Кнез Лазар Мали Радојица Вук Бранковић Топлица Милан Косанчић Иван Јанковић Стојан Милић Барјактар Југ Богдан</p>	
4.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак, па одговори на захтеве. „Но, знај ми, таква пркосна и тврда ћуд да најпре клоне; и најчврће железно што претврдим га жарки огањ учини, најчешће сломи се па ситни, видећеш. [...] Већ та је онда знала да ми пркоси кад оглашену преступи ми заповест; сад опет пркоси ми што се размеће тим делом, па се после њега подсмева.“ а) Напиши име јунака који говори наведени одломак. _____ б) Јунак који говори наведени одломак је протагониста / антагониста. (Заокружи тачан одговор.)</p>	
5.	<p>Мотив издаје добротинитеља у песми „Кнежева вечера” преузет је из: а) Старог завета; б) Новог завета; в) Илијаде; г) античке митологије; д) Одисеје. (Заокружи тачан одговор.)</p>	

6.	<p>Повежи појмове из леве колоне са њиховим значењем из десне колоне, тако што ћеш на линији поред појмова написати одговарајуће слово. Два појма у левој колони немају објашњења у десној колони.</p> <p>а) пролог _____ Појављивање грчких богова у пресудном тренутку којим се разрешава сукоб.</p> <p>б) катарза _____ Говор којим се публика уводи у драмску радњу</p> <p>в) перипетија _____ Специфичан ефекат прочишћења који осећају гледаоци</p> <p>д) deus ex machina _____ трагедије.</p> <p>ђ) кулминација _____ Врхунац сукоба протагонисте и антагонисте.</p> <p>е) хор _____</p>	
7.	<p>Прочитај пажљиво следећи одломак, па одговори на захтеве.</p> <p>„Свака лаж места у љубави нема, јер Каин, туђ љубави, рече Авељу: 'Изиђимо у поље' Оштро некако и бистротечно Дело је љубави, Сваку добродетел превазићи може.”</p> <p>а) Напиши наслов дела из којег је узет наведени одломак.</p> <p>б) Прича о Каину и Авељу моливски је присутна и у наведеним епским песмама: 1) „Диоба Јакшића” 2) „Марко Краљевић и Муса Кесеџија” 3) „Стари Вујадин” 4) „Марко Краљевић и брат му Андријаш” 5) „Мали Радојица” (Заокружи два тачна одговора.)</p>	
8.	<p>Откриј име писца на основу понуђених асоцијација.</p> <p>Андреас Сам Суботица Ана Сам Бемова улица <i>Пешчаник</i> <i>Мансарда</i></p> <p>_____</p> <p>(име и презиме писца)</p>	
9.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н.</p> <p>а) <i>Стари завет</i> је највећим делом написан на грчком језику. Т Н</p> <p>б) Јеванђеље је реч грчког порекла која означава добре вести. Т Н</p> <p>в) <i>Јеванђеље по Матеју</i> сматра се првим јеванђељем. Т Н</p>	
10.	<p>Прочитај наведени одломак, па одговори на постављене захтеве.</p> <p>„Вечерњи сутон. Крупан и влажан снег лагано се вије око тек упаљене светиљке, и као танак и мек слој покрива кровове кућа, леђа коња, људска плећа, капе. Кочијаш Јона Потапов сав се бели као привиђење.”</p> <p>а) Наслов дела: _____</p> <p>б) Име и презиме аутора: _____</p> <p>в) У наведеном одломку препознајем:</p> <p>1) унутрашњи монолог; 2) статичку карактеризацију; 3) дескрипцију;</p> <p>4) психолошку карактеризацију.</p> <p>(Заокружи један тачан одговор.)</p>	

11.	<p>Проучавање биографије писца, историјских околности у којима је стварао и друштвених чинилаца који су могли утицати на настанак дела истраживачки су поступци карактеристични за:</p> <p>а) унутрашњи приступ књижевном делу; б) спољашњи приступ књижевном делу; в) теорију књижевности; г) примарне изворе.</p> <p style="text-align: center;">(Заокружи један тачан одговор.)</p>							
12.	<p>Прочитај пажљиво наведени одломак, па одговори на питања:</p> <p>„Тада видјевши Јуда издајник његов да га осудише раскаја се, и поврати _____ сребрника главарима свештеничкијем и старјешинама.”</p> <p>а) Напиши на линији из ког је јеванђеља наведени одломак. _____</p> <p>б) Допиши на линији у датом одломку број који недостаје. _____</p>							
13.	<p>Песма која садржи лирске, епске и драмске елементе и елегичан (тужни) тон је _____ (Напишите назив ове књижевне врсте.)</p> <p>Подвуци две народне песме које припадају овој књижевној врсти.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>„Женидба Милића Барјактара”</td> <td>„У Милице дуге трепавице”</td> </tr> <tr> <td>„Кнежева вечера”</td> <td>„Хасанагиница”</td> </tr> <tr> <td>„Бановић Страхиња”</td> <td>„Сунце се дјевојком жени”</td> </tr> </table>	„Женидба Милића Барјактара”	„У Милице дуге трепавице”	„Кнежева вечера”	„Хасанагиница”	„Бановић Страхиња”	„Сунце се дјевојком жени”	
„Женидба Милића Барјактара”	„У Милице дуге трепавице”							
„Кнежева вечера”	„Хасанагиница”							
„Бановић Страхиња”	„Сунце се дјевојком жени”							
14.	<p>Одреди место цезуре у следећим стиховима. Обележи цезуру усправном цртом унутар сваког стиха. Према броју слогова у стиху, утврди врсту стиха у наведеним примерима и њихове прецизне називе напиши на линијама.</p> <p>а) „Нетко бјеше Страхињићу Бане!” _____</p> <p>б) „Иве јаше кроз орашје.” _____</p>							
15.	<p>У наведеном низу јунака један члан је описан епитетом који се не појављује у <i>Илијади</i>. Пронађи уљеза.</p> <p>а) брзоноги Ахилеј б) сјајношлеми Хектор в) белдлакта Андромаха г) белдрука Хера д) сјајнокоса Брисејида</p> <p style="text-align: center;">(Заокружи тачан одговор.)</p>							

16.	Заокружи две одлике бајке међу понуђеним одговорима: а) стереотипни почетак; б) висок степен индивидуализације ликова; в) бројеви имају симболична значења; г) место је конкретно назначено; д) Вук Стефановић Караџић бајке је назвао „мушким приповијеткама”.	
17.	Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н. а) Јефимија је била прва српска песникиња. Т Н б) Живела је у 16. веку. Т Н в) Саставила је „Похвалу Светом кнезу Лазару.” Т Н	
18.	Прочитај наведени одломак, па одговори на захтеве. „Као брата сам те волео, тебе, тебе! Великим сам учинио међу свим кнезовима тебе, тебе! Све лепе жене Урука волеле су тебе, тебе!” а) Наслов дела из којег је узет одломак: _____ б) У наведеном одломку очавам стилску фигуру: 1) анафору; 2) епифору; 3) симплоху; 4) метафору; 5) анадиплозу.	
19.	Прочитај пажљиво следеће предање, па заокружи слово испред тачног одговора. „Око празника Светог Саве дужа дан, сунце греје топлије и земља се загрева с тога што је Свети Сава забо у земљу ражарен ражањ.” Наведено предање је: а) културно-историјско; б) етиолошко; в) митолошко.	
20.	Подвуци име јунака који се не појављује у приповеци „Први пут с оцем на јутрење”. Перо Зеленбаћ Митар Миша Прока Мита казначеј Бокица Васа Јова карташ	

Тест прегледао: _____ Број бодова: _____

РЕШЕЊА (I разред)

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	2, 5, 3, 1, 4	1
2.	а) „Диоба Јакшића” б) одговор под 3) стални епитет, анафора, анадиплоза (палилогија), персонификација	Само ако су сви одговори тачни. 1
3.	<u>Мали Радојица Јанковић Стојан</u> <u>Милић Барјактар</u>	Само ако су сви одговори тачни. 1
4.	а) Креонт б) <u>антагониста</u>	Само ако су сви одговори тачни. 1
5.	б)	1
6.	д, а, б, ђ	Три и четири тачна носе 1 бод.
7.	а) „Слово љубве” („Слово (о) љубави”) б) „Диоба Јакшића”, „Марко Краљевић и брат му Андријаш”	Само ако су сви одговори тачни.
8.	Данило Киш	1
9.	Н, Т, Т	Само ако су сви одговори тачни. 1
10.	а) „Туга”; б) Антон Павлович Чехов в) 3) дескрипција	Само ако су сви одговори тачни. 1 1
11.	б)	1
12.	а) <i>Јеванђеље по Матеју</i> б) тридесет	Само ако су сви одговори тачни. 1
13.	балада <u>„Женидба Милића Барјактара”</u> , <u>„Хасанагиница”</u>	1

14.	а) „Нетко бјеше Страhiniћу Бане!” <u>епски</u> (несиметрични) <u>десетерац</u> б) „Иве јаше кроз орашје.” (симетрични) <u>осмерац</u> Прихватити и ако у одговору на захтев б) стоји и само осмерац.	Само ако су сви одговори тачни 1
15.	д)	1
16.	а) в)	1
17.	Т, Н, Т	Само ако су сви одговори тачни. 1
18.	а) <i>Еп о Гилгамешу</i> б) 2) епифору	Само ако су сви одговори тачни. 1
19.	б) етиолошко	1
20.	<u>Васа</u>	1